

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yliopistolain
7 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Yliopistolakia ehdotetaan yliopistojen koulutusvastuita koskevan kokonaisuudistuksen mahdollistamiseksi muutettavaksi siten, että yliopistojen koulutusvastuiden täsmentäminen opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ei edellyttäisi yliopiston esitystä. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus valmisteltaisiin

yhteistyössä yliopistojen kanssa. Yksittäisen yliopiston koulutusvastuun täsmentämistä koskevat muutokset perustuisivat lähtökohteisesti yliopiston omaan aloitteeseen kuten nykyisinkin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2014 alusta.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Yliopistolain (558/2009) 7 §:n 3 momentin mukaan yliopistoissa suoritettavista tutkinnoista sekä siitä, mitä tutkintoja kussakin yliopistossa voidaan suorittaa (*koulutusvastuu*), säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmasta koulutusvastuun jakautumisesta yliopistojen kesken säädetään yliopistojen esityksestä opetusministeriön asetuksella.

Yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004; jäljempänä *tutkintoasetus*) liitteenä on luettelo yliopistojen koulutusaloista, tutkintojen nimistä ja yliopistoista, joissa tutkintoja voidaan suorittaa. Asetuksen luettelo määrittelee sen, millä koulutusaloilla ja millä tutkintonimikkeillä kukin yliopisto järjestää alempiin ja ylempiin korkeakoulututkintoihin ja sekä tieteellisiin tai taiteellisiin jatkotutkintoihin johtavaa koulutusta.

Tutkintokohtaista koulutusvastuusäntelyä täsmennetään tietyillä koulutusaloilla yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä, yliopistojen koulutusohjelmista ja erikoistumiskoulutuksista annetussa opetusministeriön asetuksessa (568/2005; jäljempänä *koulutusvastuuasetus*). Koulutusvastuuasetuksen mukaan koulutusvastuun täsmentämisellä tarkoitetaan sitä, minkä alojen, oppiaineryhmien ja oppiaineiden syventäviä opintoja yliopistot voivat järjestää humanistisella, kasvatustieteellisellä, luonnontieteellisellä, yhteiskuntatieteellisellä ja terveystieteiden alalla sekä si-

tä, kuinka opettajankoulutuksen tehtävät on jaettu yliopistojen välillä. Asetuksen mukaan yliopisto ei voi näillä koulutusaloilla aloittaa syventävien opintojen järjestämistä eikä luopua alan, oppiaineryhmän tai oppiaineen syventävien opintojen järjestämisestä ilman asetuksen muutosta. Asetuksessa säädetään lisäksi yliopistojen koulutusohjelmista kuvataiteen, tanssin, teatterin ja musiikin alalla sekä taideteollisella ja teknillistieteellisellä alalla. Asetuksessa on myös säännös sosiaalityön koulutusta järjestävistä yliopistoista sekä säännökset erikoistumiskoulutuksista ja siitä, mitä erikoistumiskoulutusten aloja kussakin yliopistossa on.

Ylempään korkeakoulututkintoon johtavista alemman korkeakoulututkinnon tasoon pohjautuvista koulutusohjelmista, joihin on erillinen valinta eli niin sanotuista maisteriohjelmista säädetään erikseen yliopistojen maisteriohjelmista annetussa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa (1306/2010; jäljempänä *maisteriohjelma-asetus*). Maisteriohjelma-asetuksen mukaan uuden maisteriohjelman aloittaminen, asetukseen kirjatun maisteriohjelman lopettaminen tai maisteriohjelman olennainen muutos edellyttää asetuksen muutosta, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö tekee yliopiston esityksestä. Opetus- ja kulttuuriministeriön määrittelemien maisteriohjelmakriteerien mukaan asetukseen voidaan sisällyttää maisteriohjelmiä, jotka ovat erillisen opetussuunnitelman mukaisia ja usein monitieteisiä temaattisia tai ammatillisi-

sia kokonaisuuksia, joiden kautta on saavutettavissa sellaista lisäarvoa, jota yhden oppiaineen tai monitieteisen opintokokonaisuuden maisteriopinnot eivät tarjoa.

Tutkintoasetuksen liitteessä yliopistojen koulutusvastuut on jaettu 21 nimettyyn koulutusalaan, jotka perustuvat opetushallinnon 1995 koulutuslaluokituksen opintoalaluokituksen. Opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistojen ohjaus ja seuranta perustuu edellä mainittuun koulutusluokitukseen. Esimerkiksi yliopistojen sopimuksissa kaudelle 2010—2012 tutkintotavoitteiden asettamisessa on käytetty opetushallinnon 1995 koulutuslaluokituksen opintoalaluokitusta. Valtioneuvoston hyväksymässä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2011—2016 nuorten koulutuksen aloitajatavoitteet on sen sijaan asetettu kaikilla koulutussektoreilla (ammattillinen koulutus, ammattikorkeakoulu ja yliopisto) koulutusaloittain ja opintoaloittain opetushallinnon 2002 koulutuslaluokituksen mukaan.

Kansainvälisesti koulutusta luokitellaan Unescon ISCED-koulutusluokituksella. ISCED-koulutuslaluokitusta uudistetaan parhaillaan. Tavoitteena on, että uusi luokitus hyväksyttäisiin Unescon yleiskokouksessa vuoden 2013 loppupuolella. Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteena on, että koulutusvastuusäädösten toteutumista olisi mahdollisimman yksinkertaista seurata uudella tilastoluokituksella, ja että tämä mahdollistaisi nykyistä yksinkertaisempien ja vähemmän työtä vaativien tietojärjestelmien toteuttamisen.

Yliopistojen koulutusvastuiden määrittely kuuluu valtion korkeakoulupolitiikan ydinalueeseen ja sillä varmistetaan riittävä koulutustarjonta kaikilla aloilla muun muassa ikäluokkakehitys ja aluepoliittiset näkökulmat huomioon ottaen. Yhteiskunta sekä työ- ja elinkeinoelämä muuttuvat jatkuvasti ja ne edellyttävät yhä monipuolisempaa osaamista. Koulutuksella pyritään vastaamaan tähän muutokseen ja tuottamaan tarvittavaa osaamista tulevaisuuden tarpeisiin. Yliopistoja koskevat nykyiset koulutusalamäärittelyt eivät vastaa niitä muutoksia, joita korkeakoulutuksen, elinkeinoelämän ja tieteen kentällä on tapahtunut.

Yliopistojen nykyisellä koulutusvastuiden sääntelyllä on tavoiteltu sitä, että koulutustarjonta olisi riittävää ja koordinoitua ja että yliopistojen välinen tehtäväjako olisi selkeä. Koulutusvastuiden sääntely ei ole täysin pysynyt vastaamaan näihin tavoitteisiin. Sääntely on osin liian yksityiskohtaista eikä yliopistojen ohjauksella ole kaikilta osin voitu reagoida muutoksiin riittävästi.

Yliopistojen koulutusvastuista on säädetty pitkälti vakiintuneiden tieteenala- ja tiedekuntajakojen pohjalta. Yhteiskunnan muutoksiin vastaamiseksi ja toimintansa kehittämiseksi korkeakoulut ovat muuttamassa sisäisiä rakenteitaan tiedekuntiin ja aloihin pohjautuvasta rakenteesta kohti laajempia hallinnollisia kokonaisuuksia. Yliopistot ovat kehittämissä koulutusrakenteitaan siten, että alemmat korkeakoulututkinnot muodostavat laaja-alaisempia kokonaisuuksia ja tarkempi eriytyminen tapahtuu maisterivaiheessa. Uudet rakenteet luovat paineita myös yliopistojen koulutusvastuiden sääntelyyn.

Yliopistot ovat siirtyneet kaksiportaiseen perustutkintojen rakenteeseen vuodesta 2005 lähtien. Nykyinen yliopistojen koulutusvastuiden sääntely pohjautuu ennen tutkinnonuudistusta voimassa olleeseen tutkintorakenteeseen. Koska koulutusvastuiden tarkempi sääntely yliopistossa koskee ainoastaan syventäviä opintoja, alemman ja ylempään tutkinnon sääntely ei ole selkeää eikä yhdenmukaista. Myös kolmannen syklin, korkeakoulujen tieteellisen ja taiteellisen jatkokoulutuksen, sääntely eroaa ylempien korkeakoulututkintojen sääntelystä.

Osittain useasta eri asetuksesta johtuen yleiskuvan saaminen yliopistojen koulutusvastuista on vaikeaa. Yliopistojen tutkintoasetuksessa säädetään, millä koulutusaloilla ja millä tutkintonimikkeillä yliopistot järjestävät korkeakoulututkintoihin johtavaa koulutusta. Koulutusvastuusetuksessa säädetään lisäksi minkä alojen, oppiaineryhmien ja oppiaineiden syventäviä opintoja yliopistot järjestävät erällä koulutusaloilla. Maisteriohjelma-asetuksessa säädetään erikseen yliopistojen maisteriohjelmista. Alkuperäinen tarve maisteriohjelmien erilliselle sääntelylle liittyi kaksiportaiseen perustutkintojen rakenteeseen siirtymiseen ja maisteriohjelmarakenteen käynnistämisen vaiheen valtakunnallisen

koordinoinnin tarpeeseen. Kaksiportaisen tutkintorakenteen vakiintuessa koordinoinnin tarve on vähentynyt. Lisäksi asetusta päivittäessä yliopistojen koulutusvastuiden ja maisteriohjelma-asetuksen välinen suhde on osoittautunut vaikeasti hahmotettavaksi.

Yliopistojen koulutusvastuiden sääntelyssä on pitkän ajan kuluessa syntyneitä rakenteita. Osittain johtuen siitä, että koulutusvastuiden täsmentämisestä voidaan säätää ainoastaan yliopiston esityksestä, eri aikoina sääntelyyn on lisätty erilaisia ulottuvuuksia kulloinkin vallinneiden tarpeiden pohjalta eikä koulutusvastuun sääntelyä ole voitu tarkastella kokonaisuutena. Tämä on johtanut muun muassa siihen, että samansisältöistä koulutusta voi olla useilla koulutusaloilla, joita säännellään eri tavalla. Myös korkeakoulujen päätöksenteon vahvistamisen ja opetus- ja kulttuuriministeriön ohjauksen kehittämisen näkökulmista nykyinen koulutusvastuusäätely näytetään paikoin hyvin yksityiskohtaisena ja kokonaisuutta katsoen epäyhtenäisenä. Nykyistä luokittelua ei voida pitää läpinäkyvänä eikä helposti ymmärrettävänä.

2 Ehdotetut muutokset

Yliopistojen koulutusvastuiden sääntely on tarkoitus uudistaa kokonaisuudessaan siten, että se turvaisi koulutustarjonnan kaikilla aloilla yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti, varmistaisi yliopistokoulutuksen tarkoituksenmukaisen mitoituksen ja voimavarojen optimaalisen kohdentamisen ja olisi samalla nykyistä selkeämpi ja läpinäkyvämpi. Tarkoituksena on muodostaa korkeakoulujärjestelmästä myös koulutusvastuiden osalta helposti hahmotettava kokonaisuus. Samalla on tarkoitus vahvistaa korkeakoulusektoreiden ja korkeakoulujen erilaisia profiileja ja työnjakoa. Koulutusvastuiden uuden määrittelyn tavoitteena on myös antaa yliopistoille autonomiansa puitteissa nykyistä paremmat mahdollisuudet toteuttaa eri tieteen- ja koulutusaloja yhdistäviä kokonaisuuksia ja vahvistaa yliopistojen mahdollisuuksia vastata yhteiskunnan osaamistarpeisiin, tieteen muutoksiin sekä profiloitua vahvuusalueilleen.

Yliopistojen koulutusvastuita koskevan kokonaisuudistuksen mahdollistamiseksi yliopistolakia ehdotetaan muutettavaksi siten,

että yliopistojen koulutusvastuiden täsmentäminen opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ei edellyttäisi yliopiston esitystä.

Ehdotettavan 7 §:n 3 momentin mukaan yliopistoissa suoritettavista tutkinnoista, tutkintojen tavoitteista, opintojen rakenteesta ja muista opintojen perusteista sekä siitä, mitä tutkintoja kussakin yliopistossa voidaan suorittaa (*koulutusvastuu*), annettaisiin tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella, kuten nykyisinkin. Samoin yliopistoissa suoritettavien korkeakoulututkintojen asemasta korkeakoulututkintojen järjestelmässä säädettäisiin nykyiseen tapaan valtioneuvoston asetuksella. Koulutusvastuun tarkemmasta jakautumisesta yliopistojen kesken, erikoistumisalojen aloista ja koulutusohjelmista sekä siitä, mitä erikoistumiskoulutusten aloja ja koulutusohjelmia kussakin yliopistossa on, säädettäisiin opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella yhteistyössä yliopistojen kanssa. Yliopistojen koulutusvastuiden määrittely kuuluu valtion korkeakoulupolitiikan ydinalueeseen. Ehdotettavan säännöksen mukaan yliopistojen koulutusvastuun täsmentäminen ei edellyttäisi yliopiston esitystä, jotta opetus- ja kulttuuriministeriö voisi säännellä yliopistojen koulutusvastuita kokonaisuutena ja siten varmistaa riittävän koulutustarjonnan kaikilla aloilla yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti. Vaikka yliopistojen koulutusvastuun täsmentäminen ei jatkossa edellyttäisikään yliopiston esitystä, yksittäisen yliopiston koulutusvastuun täsmentämistä koskevat muutokset perustuisivat lähtökohtaisesti yliopiston omaan aloitteeseen vastaavaan tapaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädettävään tutkintokohtaiseen koulutusvastuuseen tehtävät muutokset, jotka voidaan voimassa olevan yliopistolain 7 §:n nojalla tehdä myös ilman yliopiston esitystä. Yliopistolain 3 §:n 2 momentin mukaan yliopistoille on aina varattava niitä koskevaa lainsäädäntöä valmisteltaessa tilaisuus antaa asiasta lausuntonsa. Koska koulutusvastuusäätelyllä on merkittävä vaikutus yliopistojen toimintaan, pykälää täydennettäisiin maininnalla opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen valmisteluun liittyvästä yhteistyöstä yliopistojen kanssa. Yliopistojen koulutusvastuiden muuttamista koskeva prosessi perustuisi siten jat-

kossakin vahvaan vuorovaikutukseen ministeriön ja yliopistojen välillä.

3 Esityksen vaikutukset

Esitys ei lisää valtion menoja. Esityksen mukainen yliopistolain 7 § antaa mahdollisuuden yliopistojen koulutusvastuiden uudistamiseen kokonaisuutena yhteistyössä yliopistojen kanssa. Yliopistojen koulutusvastuiden nykyistä joustavampi määrittely antaisi yliopistoille nykyistä paremmat mahdollisuudet toteuttaa eri tieteen- ja koulutusaloja yhdistäviä kokonaisuuksia ja vastata yhteiskunnan osaamistarpeisiin, tieteen muutoksiin sekä profiloitua vahvuusalueilleen. Yliopistojen koulutusvastuiden nykyistä selkeämpi määrittely varmistaisi nykyistä paremmin riittävän koulutustarjonnan kaikilla aloilla.

4 Asian valmistelu

Yliopistolain 7 §:n muuttamista koskevasta esityksestä pyydettiin lausunnot oikeusministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, yliopistoilta, Suomen yliopistot Unifi ry:ltä, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:ltä sekä Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry:ltä. Käynnistynyttä koulutusvastuiden uudistamista pidettiin lausunnoissa yleisesti tärkeänä. Esityksen tavoitetta vahvistaa yliopistojen autonomiaa vähentämällä oppiainetasoita sääntelyä ja mahdollistamalla nykyistä paremmin eri tieteen- ja koulutusaloja yhdistävien opintokokonaisuuksien toteuttaminen pidettiin kaikissa lausunnoissa kannatettavana. Valtaosa lausunnonantajista vastusti kuitenkin ehdotettua yliopistolain 7 §:n muutosta, jonka mukaan koulutusvastuiden täsmen- tääminen ei edellyttäisi yliopiston esitystä ja piti sitä yliopistojen autonomian vastaisena sekä esityksen tavoitteiden kanssa ristiriitaisena. Opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti 6.2.2013 yliopistojen rehtoreille ja vararehtoreille keskustelutilaisuuden, jossa käsiteltiin hallituksen esityksen luonnosta ja siitä saatua lausuntopalautetta. Tilaisuudessa sovittiin yhteisesti esityksen täydentämisestä siten, että ehdotettavaan 7 §:ään lisätään maininta

opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen valmisteluun liittyvästä yhteistyöstä yliopistojen kanssa. Saatujen lausuntojen perusteella myös esityksen perusteluja on täsmennetty erityisesti opetusministeriön asetuksen muuttamiseen liittyvien menettelytapojen osalta.

Hallituksen esitystä koskevan luonnoksen lisäksi lausunnonantajilta pyydettiin kommentteja valtioneuvoston asetuksella ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädettävää yliopistojen koulutusvastuiden kokonaisuutta koskevasta luonnoksesta. Esitettyä koulutusvastuusääntelyä pidettiin osin oikeasuuntaisena mutta toisaalta myös edelleen liian yksityiskohtaisena. Esitetystä koulutusvastuun kokonaisuudesta esitettiin lisäksi runsaasti alakohtaisia huomioita, jotka otetaan huomioon asetusten valmistelun yhteydessä yhteistyössä yliopistojen kanssa.

5 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotettavan yliopistolain 7 §:n 3 momentin mukaan yliopistoissa suoritettavista tutkinnoista, tutkintojen tavoitteista, opintojen rakenteesta ja muista opintojen perusteista sekä siitä, mitä tutkintoja kussakin yliopistossa voidaan suorittaa (*koulutusvastuu*), annettaisiin tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Koulutusvastuun tarkemmas- ta jakautumisesta yliopistojen kesken, erikoistumisalojen aloista ja koulutusohjelmista sekä siitä, mitä erikoistumiskoulutusten aloja ja koulutusohjelmia kussakin yliopistossa on, säädettäisiin opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella. Tutkintoasetuksen ja koulutusvastuuasetuksen koulutusvastuusäännökset on tarkoitus uudistaa vuoden 2013 aikana heti kun esityksen mukainen yliopistolain muuttamista koskeva laki on hyväksytty. Samassa yhteydessä maisteriohjelmasetuksesta on tarkoitus luopua. Asetukset tulisivat voimaan samanaikaisesti ehdotettavan lain kanssa 1 päivänä tammikuuta 2014.

Asetusten valmistelussa on tarkoitus ottaa huomioon parhaillaan uudistettavana oleva ISCED-koulutuslaluokitus. Yliopistojen koulutusvastuita selkeytettäisiin ja ne tehtäisiin nykyistä ymmärrettävämmiksi ja läpinäkyvämmiksi. Koulutusvastuiden määrittelyissä huomioitaisiin myös yliopistojen

kaksiportainen tutkintorakenne. Koulutusvastuut on tarkoitus määritellä mahdollisimman joustaviksi, jolloin yliopistoilla olisi autonomiansa puitteissa nykyistä paremmat mahdollisuudet toteuttaa eri tieteen- ja koulutusaloja yhdistäviä kokonaisuuksia ja samalla vastata yhteiskunnan osaamistarpeisiin, tieteen muutoksiin sekä profiloitua vahvuusalueilleen. Samalla on tarkoitus huolehtia siitä, että riittävä koulutustarjonta turvataan kaikilla aloilla yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti ja varmistetaan yliopistokoulutuksen tarkoituksenmukainen mitoitus ja voimavarojen optimaalinen kohdentaminen. Asetusten valmistelu toteutetaan yhteistyössä yliopistojen kanssa.

6 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden alusta 2014.

7 Suhde perustuslakiin ja sääätämisyjärjestys

Yliopistolain 2 §:n mukaan yliopistojen yhtenä tehtävänä on antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta. Tämän yliopistojen lakisääteisen tehtävän hoitamista koskeva lain ja asetuksen tasoinen sääntely kohdistuu muun muassa yliopistojen koulutusvastuun määrittelyyn. Koulutusvastuun määrittely kuuluu olennaisesti valtion korkeakoulupolitiikan ydinalueeseen ja sillä tulisi varmistaa yliopistojen riittävä koulutustarjonta kaikilla aloilla yhteiskunnan kulloistenkin tarpeiden mukaisesti. Yliopistojen koulutusvastuun määrittelyn tavoitteena on varmistaa korkeakoulutuksen tarkoituksenmukainen mitoitus sekä mahdollistaa päällekkäisen koulutustarjonnan karsiminen ja sitä kautta voimavarojen optimaalinen kohdentaminen.

Yliopistojen koulutusvastuulla tarkoitetaan yliopiston velvollisuutta tarjota suoritettavaksi alempia ja ylempiä korkeakoulututkintoja sekä tieteellisiä, taiteellisia ja ammatillisia jatkotutkintoja. Tämän tutkintokohtaisen koulutusvastuun laajuus ja sisältö määritellään koulutusaloittain ja yliopistokohtaisesti yliopistolain 7 §:n 3 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Yliopistojen tutkintokohtaista koulutusvastuuta on li-

säksi yliopistolain 7 §:n 3 momentin nojalla täsmennetty opetusministeriön asetuksella. Opetusministeriön asetuksella yliopistojen koulutusvastuuta on täsmennetty aloilla, joilla tutkintokohtaisen koulutusvastuun määrittelyn ei ole katsottu yksinään takaavan riittävää koulutustarjontaa. Tutkintokohtaista koulutusvastuuta on täsmennetty muun muassa kasvatustieteellisellä alalla ja opettajankoulutuksessa, humanistisella alalla ja teknillistieteellisellä alalla määrittelemällä ne alat, oppiaineryhmät ja oppiaineet tai koulutusohjelmat, joissa yliopistot näillä aloilla järjestävät syventäviä opintoja. Käytännössä opetusministeriön asetuksen säännökset ovat koelma ennen vuonna 2005 voimaan tullutta tutkinnonuudistusta voimassa olleiden alakohtaisten tutkintoasetusten säännöksiä, jotka puolestaan ovat pohjautuneet pitkän ajan kuluessa syntyneisiin rakenteisiin. Vuodesta 2005 lukien yliopistojen koulutusvastuun täsmäntämisestä on säädetty valtioneuvoston asetuksen sijasta opetusministeriön asetuksella ja se on edellyttänyt yliopiston omaa esitystä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ei voida määritellä oppiaineiden tai koulutusohjelmien sisältöä, mikä kuuluu perustuslain 16 §:n 3 momentissa turvattuun tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapauteen ja 123 §:n mukaisen yliopistojen itsehallinnon piiriin (ks. esim. PeVL 19/2004). Yliopiston koulutusvastuun määrittelyn itsensä ei sen sijaan voida katsoa kuuluvan tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapauden piiriin vaan yliopistoilla on perustuslaissa turvattu autonomia niiden hoitaessa lakisääteistä tehtävänsä siten kun sitä on koulutusvastuun osalta täsmennetty valtioneuvoston ja opetusministeriön asetuksella. Ehdotettavalla säännöksellä varmistetaan kuitenkin yliopistojen osallistuminen niitä koskevien koulutusvastuusäännösten valmisteluun.

Lakiehdotuksen ei voida katsoa puuttuvan perustuslailla suojattuun yliopistojen itsehallintoon siten, että se rajoittaisi tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapautta, joten se voitaneen käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Koska esityksen perustuslainmukaisuutta on saaduissa lausunnoissa pidetty tulkinnanvaraisena, esityksestä tulisi kui-

tenkin saada eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

yliopistolain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yliopistolain (558/2009) 7 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 954/2011,
seuraavasti:

7 §

Tutkinnot ja muu koulutus sekä tutkintorakenne

Yliopistoissa suoritettavista tutkinnoista, tutkintojen tavoitteista, opintojen rakenteesta ja muista opintojen perusteista sekä siitä, mitä tutkintoja kussakin yliopistossa voidaan suorittaa (*koulutusvastuu*), säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Yliopistoissa suoritettavien korkeakoulututkin-

tojen asemasta korkeakoulututkintojen järjestelmässä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Koulutusvastuun tarkemmasta jakautumisesta yliopistojen kesken, erikoistumiskoulutusten aloista ja koulutusohjelmista sekä siitä, mitä erikoistumiskoulutusten aloja ja koulutusohjelmia kussakin yliopistossa on, säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella, joka valmistellaan yhteistyössä yliopistojen kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 2013

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Opetusministeri *Jukka Gustafsson*

Laki**yliopistolain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yliopistolain (558/2009) 7 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 954/2011,
seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

7 §

7 §

*Tutkinnot ja muu koulutus sekä
tutkintorakenne*

*Tutkinnot ja muu koulutus sekä
tutkintorakenne*

Yliopistoissa suoritettavista tutkinnoista, tutkintojen tavoitteista, opintojen rakenteesta ja muista opintojen perusteista sekä siitä, mitä tutkintoja kussakin yliopistossa voidaan suorittaa (*koulutusvastuu*), annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Yliopistoissa suoritettavien korkeakoulututkintojen asemasta korkeakoulututkintojen järjestelmässä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Koulutusvastuun tarkemmasta jakautumisesta yliopistojen kesken, erikoistumiskoulutusten aloista ja koulutusohjelmista sekä siitä, mitä erikoistumiskoulutusten aloja ja koulutusohjelmia kussakin yliopistossa on, säädetään *yliopiston esityksestä* opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

Yliopistoissa suoritettavista tutkinnoista, tutkintojen tavoitteista, opintojen rakenteesta ja muista opintojen perusteista sekä siitä, mitä tutkintoja kussakin yliopistossa voidaan suorittaa (*koulutusvastuu*), *säädetään tarkemmin* valtioneuvoston asetuksella. Yliopistoissa suoritettavien korkeakoulututkintojen asemasta korkeakoulututkintojen järjestelmässä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Koulutusvastuun tarkemmasta jakautumisesta yliopistojen kesken, erikoistumiskoulutusten aloista ja koulutusohjelmista sekä siitä, mitä erikoistumiskoulutusten aloja ja koulutusohjelmia kussakin yliopistossa on, säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella, *joka valmistellaan yhteistyössä yliopistojen kanssa.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .